

Шебаніна Олена В'ячеславівна,
д.е.н., професор, декан факультету менеджменту
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

**ПІДГОТОВКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО
ФАХІВЦЯ – УПРАВЛІНЦЯ ДЛЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ**

Метою Національної стратегії розвитку освіти в Україні є підвищення доступності якісної, конкурентоспроможної освіти відповідно до вимог інноваційного сталого розвитку суспільства, економіки [1]. Дійсно, забезпечити інноваційний сталий галузевий розвиток можна лише за умови підготовки фахівців, які здатні якісно та кількісно розуміти перспективи розвитку, взаємовплив галузей економіки і приймати самостійні обґрунтовані рішення.

Формування ефективних ланцюгів тріади: освіта – наука-виробництво забезпечить випереджальне безперервне економічне зростання. Таким чином, розглядаючи освіту як елемент складної економічної системи необхідно розробити актуальні заходи щодо оновлення змісту, форм, методів, структури освітнього середовища. Закон України “Про вищу освіту” передбачає з одного боку дотримання стандартів освіти, з іншого - відкритості формування структури і обсягу освітньої та професійної підготовки фахівців з вищою освітою[2].

Підготовка конкурентоспроможного фахівця в АПК відбувається за рахунок трьох взаємопов'язаних циклів, кожен з яких є спрямованим процесом із ймовірно – орієнтованим результатом. Насамперед, це теоретична підготовка з нормативними та варіативними компонентами, засвоєння яких забезпечує здобуття відповідних компетентностей, основні з яких визначені Національною рамкою кваліфікацій. Національна рамка кваліфікацій – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів освіти [3]. Другий цикл передбачає отримання знань за професійно-орієнтованими галузевими дисциплінами. Не можливо сформувати управлінця в АПК без дисциплін спеціальної підготовки. Менеджер повинен орієнтуватись в технічних, технологічних інноваціях, слідкувати за зміною кон'юнктури ринку та ін. В навчальних планах Миколаївського національного аграрного університету передбачено для ЗВО спеціальності 073 «Менеджмент» наступні дисципліни: Управління виробництвом продукції рослинництва, Управління

виробництвом продукції тваринництва, Управління переробкою і зберігання сільськогосподарської продукції, Автоматизація сільськогосподарського виробництва і т.д. В Національному університеті біоресурсів і природокористування України запроваджено нову магістерську програму «Агрокебети». ЗВО опанують знання з дисциплін «Системи технологій: агрономія», «Аграрна політика», «Земельно-правові відносини в агробізнесі». Особливістю цих дисциплін є поєднання теорії з практичною складовою.

Цикл практичної підготовки має структурні особливості. Наскрізна програма практики передбачає як навчальну, виробничу так і науково-педагогічну практику для студентів освітнього ступеня «Магістр». За змінами в ЗУ «Про вищу освіту» до форм навчання додали дуальну форму. Саме ця форма навчання має посиленій практичний аспект - студенти отримують професійні знання на виробництві. Але для здобуття компетентностей ОС «Магістр» такому здобувачеві необхідно постійно займатись самоосвітою[4].

Взагалі, цикли підготовки фахівця повинні бути адаптивними та реагувати на стохастичні зміни ринкового середовища.

Під конкурентоспроможністю фахівця ми розуміємо загальну кваліфікацію здобувача вищої освіти, що є результатом інтеграції його здобутків в теорії та практиці за обраною спеціальністю, в самоосвітньої та громадської діяльності, що забезпечує йому постійну занятість за обраною професією на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Редакція від 18.03.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Національна рамка кваліфікацій URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>
4. Освіта протягом життя: світовий досвід і українська практика. Аналітична записка: Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс] URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/252/>